

Agnieszka Stopińska-Pająk

ORCID: 0000-0002-8631-5825

WPROWADZENIE

Aktualny numer *Edukacji Dorosłych* wyróżnia podjęta w nim problematyka. Dominują teksty ukazujące różnorodność przestrzeni edukacyjnych w zmieniającym się świecie, w których uczestniczą współcześni dorośli ludzie. Wraz z próbami werbalizowania nowych definicji pracy będących pochodną wielkich zmian technologicznych, głównie związanych z AI, oraz wydłużającym się czasem ludzkiego życia, konieczność edukacji i uczenia się ludzi dorosłych, jak piszą Andrew J. Scott i Lynda Gratton, „stanie się serią działań zaplanowanych na całe życie” (2023, s. 87). I co istotne, wieloznaczność przyszłości z jednej strony, a nieadekwatność starych wzorców z drugiej strony jak nigdy wcześniej sprawia, iż dorośli głównie poprzez swoją aktywność i zaangażowanie, podejmowane osobiste decyzje kształtują swoje ścieżki uczenia się, edukacji. Za Markiem Auge (2010) warto też podkreślić, iż przestrzenie uczenia się, poprzez jej różnorodne formy, krzyżują się i łączą, tworzą, jak z kolei pisze nasza Autorka Hanna Arciszewska, „przestrzenie hybrydalne”. Różne aspekty owych aktywności uczenia się w różnych miejscach i przestrzeniach, nie tylko związanych z pracą zawodową, odnajdujemy w tekstach niniejszego numeru.

Pierwszy numer 2024 roku *Edukacji Dorosłych* zawiera się w czterech działach.

Studia nad kondycją edukacji dorosłych – tutaj mieści się jeden artykuł autorstwa trzech badaczek z różnych środowisk naukowych: Railean Elenav Aurel (University of Moldova), Maryna Saltykova-Vaukovich (Uniwersytet w Siedlcach), Zoleka Mkhabela (University of KwaZulu-Natal). Autorki podjęły ważny temat, aczkolwiek rzadko realizowany w polskiej andragogice, dotyczący zarządzania ocenianiem i ewaluacją w środowiskach uczenia się online i/lub offline w szkolnictwie wyższym jako ważny element jakości edukacji.

Współczesne konteksty edukacji dorosłych – w tym dziale znajdują się trzy teksty. W pierwszym Hanna Arciszewska poddaje analizie trzy środowiska edukacyjne: *indoor*, *outdoor* oraz wirtualne, które łącznie składają się na tzw. przestrzeń hybrydalną, będącą nowym wymiarem edukacji młodych dorosłych.

Paulina Forma i Anna Winiarczyk w następnym artykule dokonują przeglądu oraz usystematyzowania wiedzy wokół kompetencji cyfrowych jako metakompetencji niezbędnych dla człowieka w XXI wieku w procesie edukacji całościowej. W trzecim tekście autorstwa Katarzyny Sadowskiej ukazana zostaje nieformalna edukacja dorosłych poprzez przykład działalności rodzicielskiej związanej z teatrem „Łejerów” przy jednej z poznańskich szkół podstawowych.

W dziale **Poszukiwania badawcze andragogów** – Aneta Jarzębińska zajęła się rzadko podejmowanym zagadnieniem edukacji osób osadzonych poza instytucją penitencjarną, natomiast następne Autorki Agnieszka Białas, Katarzyna Dendek, Sandra Kempa, Joanna Nowak-Gołąb równie nieczęsto badanym zagadnieniem dotyczącym relacji pomiędzy rodzeństwem w kontekście uczenia się.

Numer kończy dział **Obszary praktyki andragogicznej** z dwoma tekstami. Joanna Lenart omawia wyniki badań nad doświadczeniami nieformalnych opiekunów osób starszych, a Beata Mydlowska przedstawia funkcjonowanie branżowych centrów umiejętności (BCU), które swoją działalnością wpisują się w zawodową edukację dorosłych, przyczyniając się do kształtowania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych różnych grup ludzi dorosłych.

Zapraszamy wszystkich zainteresowanych problematyką andragogiczną do lektury przedstawianego numeru *Edukacji Dorosłych*. Mamy nadzieję, że może on stanowić inspirację do przemyśleń oraz do nadsyłania artykułów do następnych wydań.

Bibliografia

- Auge M. (2010). *Nie-miejsca. Wprowadzenie do antropologii hipernowoczesności*. Tłum. R. Chymkowski. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Scott, A.J., Gratton, L. (2023). *Nowe długie życie. Zaprojektuj swoją przyszłość w zmieniającym się świecie*. Tłum. A.D. Kamińska. Kraków: Wydawnictwo Społeczny Instytut Wydawniczy Znak.